

Säfsenveckan 2022

10-16 juli

25:e året

Söndag 10 juli

Säfsbydagen

Kl 13-17

Säfsbyn, som tidigare kallades Säfsen, är en av de första finnbosättningarna grundad av invandrande, svedjebrukande skogsfinnar i början av 1600-talet. En av de första bosättarna lär ha varit av släkten Turpoinen. År 1700 fanns fem hemman i byn.

Det var lång väg till församlingskyrkan i Nås för att sköta de kyrkliga föräntningarna. Genom järnbrukens etablering i bygden växte också behovet av en egen kyrka. Den skulle ligga på bekvämt avstånd mellan järnbruken. Järnbrukens grundare bekostade stora delar av ett kyrkobygge. 1723 invigdes det första åttkantiga kapellet i Säfsbyn.

Den nuvarande kyrkan stod färdig 1762 och fick namnet Gustavi kyrka. Kyrkan är ovanligt välbevarad och man kan se tydliga spår från tre olika sekler. Efter järnbruksepoken kom skogsnäringen som var en stor arbetsgivare in på 1970-talet. Flera av husen i byn byggdes som skogsarbetarbostäder under 1940 och 1950-talet. Idag är det fjorton bofasta hushåll och ett tiotal fritidshus i själva kyrkbyn. Säfsbyn präglas idag av turismen med stugbyarna och Säfsen Resorts etablering i bygden. Bakarstugan och Sockenstugan ligger nära Säfsnäs kyrka. De ägs av Gränge-Säfsnäs församling och båda är tillgängliga att hyra och använda. Sockenstugan drivs idag av Kyrkliga Syföreningen. Bakarstugeföreningen bildades 2001 för att ta tillvara huset och för bakning i vedeldad ugn.

Sockenstugan byggdes 1802 och användes bl. a. som klockarbostad, där hölls även sockenstämma. 1977 genomfördes en stor renovering och Sockenstugan blev Församlingshem.

**Betala helst med
kontanter
under Säfsenveckan**

Program

Kl 13-16 I Bakarstugan bakas mjukt tunnbröd och Säfsenknäcke som finns till försäljning. Grilla din egen korv med tunnbröd. Saft & kaffe. Loppis.

Utställning och försäljning av hantverk

Kl 13-17 Café Sockenstugan öppen
Kakfrossa, kaklotteri

Kl 13-16 Kyrkan öppen.
Guidning i kyrkan 13 & 14

Kl 15 "När Säfsbyn var en finsk by"
P-G Jansson berättar om den skogsfinska invandringen vid sockenstugan
Parkering vid kyrkan

*Arrangörer: Säfsnäs Bakarstugeförening
Kyrkliga Syföreningen, Gränge Säfsnäs Församling
Medarrangör: ABF Dala Finnmark*
Facebook: bakarstugan i säfsen och Säfsnäs församlingshem/sockenstuga

**Våfflor
serveras i
Bakarstugan, Säfsbyn
Fredagar v. 28-32
kl. 12-16**

**Lions
Sommarauktion**
Hembygdsgården Fredriksberg
Lördag 9 juli

Kl 12.00 Visning
Servering av korv och kaffe
Kl 13.00 Auktion

Utställning
**UPPTÄCK
FINNMARKEN**

Utställning i Pörtet mitt i
Fredriksberg med tips på
besöksmål i Finnmarken.
Öppet varje dag i Säfsenveckan
och tors-sön kl. 10–17
23/6-15/8

**Bruks-
vandringar**

I Fredriksberg, Gravendal, Strömsdal,
Ulriksberg och Tyfors finns fasta,
markerade vandringar på 1-2 km,
med information om bruken.
I Fredriksberg startar en vandring vid
biblioteket (Annefors Bruk) och en
vid Hembygdsgårdens parkering
(Fredriksbergs Bruk). På övriga platser
startar vandringarna vid bystugorna.

Finngården Skifsens
2/7 Slätterdag
11/7 Rökbastu
10/9 Vandra Skifsenslunken
Onsdagskaffe i juli kl.15-18

Välkomna!
Skifsens vänner
www.skifsens.se

Rökbastubad kan bokas för grupper

Måndag 11 juli
Skifsensdagen
Kl 11-16

För ca 400 år sedan kom de första bosättarna till Säfsen, skogsfinnar från det som idag är östra Finland. En av de första platserna de fastnade för var vid sjön Skifsens östra strand, där de valde den så typiska ”maanen” eller åsen att slå sig ner vid. De jagade, fiskade och odlade svedjeråg. Skogsfinnarna förde med sig sin kultur men också tron på det övernaturliga och ansågs ha magiska krafter.

Här har funnits fast boende fram till 1940-talet då byggnaderna revs. Skog planterades senare på de odlade markerna.

Den ideella föreningen Skifsens Vänner startade 2005 och har sedan dess arbetat med att bygga upp en finngård på platsen. Nu finns flera typiska skogsfinska byggnader på plats, som rökbastu, ria och rökstuga. Rökbastun värms upp på Skifsensdagen och för bokade grupper.

Onsdagar i juli kl. 15-18 serveras kaffe med tilltugg. Lördagen den 10/9 arrangeras vandringen ”Skifsenslunken”. 23 km längs Skifsensleden med lunch i Skifsens, start och mål i Fredriksberg - anmälan.

Läs mer på www.skifsens.se

Välkommen till Finngården Skifsens!

Program:

Kl 11 Skifsensdagen öppnar och vi guidar på Finngården.

Kl 11-16 Kaffeservering. Tipspromenad.

För barn: Tunnbrödsbakning och Naturfalken.

Kl 12-14 Motti & fläsk serveras.

Kl 13 Fjärlilsvandring med Bengt Lundborg.

Kl 14 Rökbastubad, guide finns på plats.

Kl 15 Guidad visning på Finngården.

Arrangör: Skifsens Vänner

*Medarrangörer: ABF, Ekomuseum Bergslagen
och Naturskyddsföreningen. www.skifsens.se*

Tisdag 12 juli

Ulriksbergsdagen

Kl 11-15

Alla är hjärtligt välkomna till Ulriksberg, en liten by i Säfsnäs östra del.

I Ulriksberg fanns under ”järnepoken” en hytta anlagd 1736 av Sebastian Grave, hyttan var igång till 1876. Då började ”träepoken” och det byggdes ett sågverk som drevs till 1935. Därefter blev skogsarbete bybornas huvudsyssla.

Ett vattensystem med tre dammar går genom hela byn och den nedre dammen har fram till 1940-talet drivit en kvarn. Kvarnbyggnaden har använts som snickeri på senare tid. Kvarnen är renoverad och återinvigdes under Säfsenveckan 2007.

Bygdegården som ligger på en slaggstensudde vid Hyttsjön är byns samlingsplats. Därifrån utgår bruksvandringen på 2 km. Den leder genom byn, förbi kvarnen och lämningar från bruksepokan.

Program

Bygdegården:

Kl 11-15 Utställning av lokal konst, loppis, diverse försäljning, tipspromenad och servering.

Kl 11, 13, 14.30 Bildspel med foton från trakten.

Kl 12 Underhållning av Görans.

Kl 15 Guidad bytur med Ann Vilhelmsson

Kvarnen:

Kl 14 Visning, guide Tor Vilhelmsson.

Arrangör: Ulriksbergs Bygdegårdsförening

Medarrangör: ABF Dala Finnmark

KANOTER ATT HYRA
2- MANS KANADENSARE
INKL. PADDLAR & FLYTVÄSTAR
// OSTKÔJA

KJELL'S SKROT & DIVERSE ULRICKSBERG

070-5823012

ENTREPRENADARBETEN
SKROTNINGSARBETEN – GÅRDSSTÄDNING

GÖR MYCKET, RING OCH FRÅGA!

Hedparksfestivalen

Fredag 29/7 första start 12

Lördag 30/7 första start 09

Folktracefestival i Tyfors ca 1 mil väster om Fredsriksberg

★ Vid Hedparken Tyfors ★

Säfsen- veckan

i samarbete med

Dala Finnmark

EXTRA ERBJUDANDEN

i butiken hela veckan

**Välkommen till
färskvarubutiken nära dig!**

ÖPPETTIDER:
mån-fre 9-19, lördag 9-18, söndag 11-18
FREDRIKSBERG Tel. 0591-200 14

Ostkôja

Ludvikavägen 19, Fredriksberg

Den lilla butiken med de
goda ostarna

www.ostkoja.se
facebook.com/ostkoja

Välkommen!

THAI TASTE4U

Thai Wok

Stationsbacken 1

0703 245445

hittaut

fredriksberg/säfsen

26/5-30/9

**60 checkpoints i
Fredriksberg & Säfsbyn**

Ladda ner app och skapa konto i mobilen eller använd papperskarta som finns att hämta i Fredriksbergs Bibliotek. Leta checkpoints och upptäck din närmiljö med chans till vinster!

www.hittaut.nu

Arrangör: Ulriksbergs IK

FINNMARKSBINGO

24 maj-16 juli

Besök upp till 9 platser i

Säfsens finnmark.

Delta i vinstdragning.

Köp bingobricka i Fredriksbergs

Bibliotek.

Pris: 20 kr/st

Arrangör: Skifsens vänner

Restaurang Bar Pizzeria
JÄGAREN
0591-205 50

ÖPPET:

Månd-Torsd 11-22

Fredag 11-22

Lördag 11-22

Sön- och helgdag 12-22

Onsdag 13 juli

Gravendalsdagen

Kl 11-15.30

Gravendal är ett objekt i Ekomuseum Bergslagen. Bruket anlades 1721 av Sebastian Grave som därmed startade den järnbruksera som varade till 1909. Gravendals området var innan starten av bruksrörelsen befolkat av svedjefinnar sedan början av 1600-talet. Nu var det slut med svedjandet, en tid av kolning och bruksarbete vidtog, en omställning som säkert var smärtsam.

Vi visar upp resterna av brukets byggnader, där den rekonstruerade räckhammaren från 1760 demonstreras och körs med vattendrift. I den gamla spiksmedjan benämnd 1848:an kan man provpå att smida, eller titta på en liten utställning om järn- och skog, samt se KnivmakarUlf i arbete. Här finns även en Bakarstuga där vi bakar tunnbröd på vedeldad ugnsbotten som man kan smaka och köpa av. I Bygdegårdscaféet serveras kaffe, te, saft och våfflor med sylt och grädde och på tunet gräddas kolbullar. Lotteri och chokladhjul.

Ni kan även prova att, spela ett parti Boule eller gå några korta vandringsleder, mm. Läs mer på www.gravendalsbyalag.se

Arrangör: Gravendals Byalag, Gravendals Bydegårdsföreningen, Ekomuseum Bergslagen och ABF.

Program

Kl 11.00 - 15.30 Smedja och Bakarstuga
Bygdegården med servering, kaffe och våfflor
Kolbullar på tunet. Vandringsleder
Kl 11, 13 o 15 Hammarvisning

Sommarprogrammet finns på anslagstavlor
och på vår hemsida
www.gravendalsbyalag.se

Galleri Elde

Utställning och försäljning

Plats: Skolan Gravendal

Öppettider 2022 - 15 juni t.o.m. 7 augusti.

Söndagar mellan 13-16.

Även öppet 13 juli i Söfseveckan.

Kerstin Elde hälsar Er välkomna!

Tel. 072-514 00 45

ANNEFORS

KUNSKAPSUTVECKLING

Vi utför utbildningar inom elteknik och elsäkerhet.

- ESA Fackkunnig
- ESA Instruerad
- ESA Industri och installation
- Arbete med spänning
- Kontroll före idrifttagning
- Solcellsanläggningar, regelverk och anvisningar

Kontakt:

Ulrika Berglund

Telefon 0591-20020, 073-7071610

Epost ulrika@anneforskunskapsutveckling.se

Städ och Hemservice

- Lokalvård
- Hemservice
- Fönstertvätt

anna@stadohemservice.se

Tel: 070-523 32 58

Nya Timjan

***Fest/Möteslokal,
semesterlägenhet uthyres.***

Matarrangemang kan ordnas.

*Mail: nyatimjan@hotmail.com
eller 070-292 03 57*

facebook.com/ludvikavagen2

Att själv väva sin duk eller matta
är en möjlighet – kan ni fatta?!

Som medlem du väver till självkostnadspris
och hjälper till med vävarna, på något vis.
För hundra kronor bara, må ni tro, finns
chans att skapa i lugn och ro.

Säfsnäs Vävstugeförening

Mona 073-800 57 56

Meta 073-801 04 73

Fredriksbergs Rör

Jan Magnil

Allt inom VVS
Installerar
NIBE-värmepumpar

Tel. 0591-202 63
070-74 65 472

Parlingdagen

Säfsnäs Hembygdsgård

Måndag 1 augusti kl 13

Underhållning: Peter Resare,

Jonas Hansson och Elinor Brolin

Pristagare Angelica Parling Lindström

Högtidstal Ulf Lundén

Hällefors Ekobriketter AB

fd Sägverket 712 33 Hällefors

Tel: Camilla 070-343 40 66, Kenneth 070-207 02 95
www.ekobriketter.se

*Nu finns vår pellets hos:
JN Teknik o Motorsport, Fredriksberg*

Våra öppettider:

Måndagar och torsdagar 16.00-18.00

Tisdagar och fredagar 10.00-12.00

EXTRAÖPPET

torsdag i Säfsenveckan kl. 16-19

Visning av Hembygdsföreningens arkiv.

Guider från Säfsnäs Hembygdsförening

finns under Folkets Hus.

Öppet torsdagar kl. 12-15

(Jul- och sommaruppehåll)

Välkomna!

JN Teknik & Motorsport

**Takplåt
Däckservice
Plåtarbeten**

Fredriksberg
Tel 070-236 90 08

Torsdag 14 juli

Håndagen

kl 11-15

Hån Finnby's historia tar sin början omkring 1620, då Nils Nikarainen upptog det första torpet, som stannade vid en bastu, på en västsluttning mot sjön Hån. Annars bestod finntorpen av en rökstuga, kokstuga, bastu, ria (torkhus för säden) och en smedja. Nikarainen fick många efterföljare och snart hade en by skapats. Näringarna var svedjebruk, jakt och fiske samt boskapsskötsel. Svedjebruket förbjöds under 1600-talets mitt och den svarta piskan gick över finnmarkerna, när järnbruken behövde skogen och finnmarkens befolkning till kolningen. Svedjebruket fortsatte emellertid i lönnod fram till 1800-talet. Hån tog under en epok emot stora och små kreatur för sommarbete, från gårdar i Leksand och Ål. Det var ofta flickor, som buffrade djuren. De fick logi i olika gårdar längs vägen. I mitten av förra seklet uppförde Hälleforsbolaget bostäder för bolagets skogsarbetare. Slätterängarna och betesmarkerna nyttjades nu av skogsarbetarna, för foder och bete till deras hästar och kor, som de var skyldiga att hålla sig med.

Sedan 2007 är stora delar av Hån finnby naturreservat. Lämningarna efter finnbyn, de medeltida åkertegarna, odlingsrösen, och den hävdvunna floran bildar Håns naturreservat. Samma år tog Marita Holmqvist och Swen Söderman över som brukare på gården. Våra kor och får betar bland lämningarna efter finnbyn och bevarar den hävdvunna floran och spåren i markskiktet efter de gamla åkertegarna.

Hån Skinnbod
www.hanfinnby.se

Program

Hela Dagen Café Hån har öppet

I serveringen finns smörgåsar, bullar, kakor och hemlagad glass.

Träffa vänner, bekanta, nya och nygamla bekantskaper över en fika. Språka, dra en skröna och ha trevligt

Underhållning

Fotoutställning Fåråret. En bildserie som följer fåren i Hån under ett år

Försäljning av fårskins

Tipspromenad Testa dina kunskaper om fåret

Gå Hån Naturstig En uppmärkt och skyltad led i reservatet, med informationstavlor om finnbyns historia och växterna på marken.

Kl 13 00 För Alla Barn - Kul Med Djur Skaparverkstad Skapa en gemensam väv med ull och naturmaterial och måla tavlor tillsammans, som ställs ut på Karl Johanstället

Inkallning av kor Lär dig kornas namn och hjälp till att kalla in dem

Fårvallning Se hur vallhundarna Buffy och Cip tandemvallar i arbetet med fåren

Hälsa på fåren och deras lamm Vi går ut i en hage och hälsar på fåren med sina lamm och bjuder dem på deras favoritgodis.

Varmt välkomna!

Arrangör: Djur och natur i Hån Finnby hanfinnby.se

**Rosahöjdens
kök & bageri**

**Mitt i byn
Lunch, Fika, Glass**

070-200 11 53

SEAB

Säfsten Elrevision

Besiktningsman auktoriserad av Elektriska nämnden.

Vi utför:

- Elrevisionsbesiktningar
- Entreprenadbesiktningar el
- Besiktning av solcellsanläggningar

Pär Trässman

Telefon 070-6041660

Epost par.trassman@elrevision.se

Johanssons Service
mitt i byn

önskar alla nya och gamla kunder

Gå Sömmar!

Tomas 070-367 72 35

Folkets hus eller inte?

Det låter dramatiskt men tyvärr så "är frågan högst aktuell".

Folkets Hus behöver målas utvändigt, ett dyrt och krävande jobb men absolut nödvändigt för att bevara byggnaden. Dessutom behövs en ny bioanläggning då den gamla är trasig sedan en tid.

Vi som bor i Fredriksberg med omnejd behöver hjälpas åt att samla in pengar för att täcka kostnaderna för målning och så småningom även en ny bioanläggning. Folkets Hus är precis som det låter, vårt eget hus där vi kan samlas när vi behöver, en resurs för hela byn och för oss alla.

Samlingslokal, möteslokal, festlokal, bio och så mycket annat.

Så låt oss hjälpas åt att samla in pengar till nödvändiga reparationer och investeringar. Redan idag finns det pengar då vi fått donationer från såväl Lion's som från Kulturföreningen Annexet. Men än har vi långt till målet så därför behöver vi din hjälp.

Du kan swisha ditt bidrag (stort som smått) till 1236763700, eller sätta in på ett bidrag på pg-konto: 497826-8, Folkets Hus Fredriksberg

Tack för din hjälp och ditt stöd!

Folketshusföreningen Fredriksberg

Medclair

Fredag 15 juli

Strömsdalsdagen

SD

Kl 12-18

Strömsdals Bruk anlades 1727 av Sebastian Grave, men fick namnet efter brukets finansierare Hans Olsson Ström. Här uppfördes hytta, stålverk, järnvägsverkstad, gjuteri och sågverk. Brukets glansdagar varade fram till 1909, då hyttan blåstes ner.

Tre decennier senare hade sågen, järnvägsverkstaden med gjuteri avvecklats och persontrafiken vid järnvägen upphört.

En skola fanns kvar till början av 1960-talet. Befolkningen försörjde sig då huvudsakligen på skogsbruk.

Idag finns Dagkarlsstugan från 1866 invid hyttruinen. Stugan användes som övernattningsstuga för dagkarlarna vid hyttan. Ovanför hyttruinen ligger smedjan från 1853.

Smedjan återinvigdes 1995 efter en totalrenovering. I smedjan kan man se smeder i arbete och det finns möjlighet till prova-på-smide för besökare. Båda byggnaderna är

i Strömsdals Hembygdsvänners ägo och används vid lokala arrangemang.

I Dagkarlsstugan finns ett museum till författaren Nils Parlings ära.

Under Strömsdalsdagen arrangeras årligen Patronloppet mellan Gravendal och Strömsdal, ett motionslopp på den gamla ridvägen 8 km eller korta banan 4 km.

Bruksvandring med start på Hyttbacken
www.hembygd.se/stromsdal

Program

Kl 12-18 Hantverkare, loppis, servering med smörgåsar, kaffebröd, glass o korv, lotterier. Fotoutställning Torpbilder i Dagkarlsstugan. Smedjan öppen och smeder i arbete, prova-på-smide. Patronloppet, gå-lunka-löp 4 resp. 8 km i terräng. Knattelopp runt Hyttbacken.

Kl 13 Guidning vid Villbäck, en finnbosättning från 1600-talet. Samling vid Dagkarlsstugan för gemensam avfärd.

Kl 15.30 Anmälan till Patronloppet vid bygdegården i Gravendal. Startavgift 150kr dam/herr 8 km, 100kr ungdom upp till 15 år.

Kl 16 Start Patronloppet i Gravendal.

Kl 16.30 Målgång vid Hyttbacken i Strömsdal. Priser lottas ut. För mera info se IFK Grängesberg SK hemsida.

Kl 17 Knatteloppet runt Hyttbacken. Gratis för barn. Direktanmälan vid Dagkarlsstugan. Priser.

OBS: Endast kontanter!

Ta med ditt instrument, kom och spela för oss!

Arrangörer: Strömsdals Hembygdsvänner,

IFK Grängesberg SK

Medarrangörer: ABF och Ekomuseum Bergslagen

www.hembygd.se/stromsdal

MAKKEN

Fredriksberg • 0591-201 20

Biltillbehör, tobak, godis,
Tvätthall

Ombud för DHL och Systembolaget

Välkomna!

Månd-fred 14-18

M Persson Golv & Bygg AB

Din lokala hantverkare!

Mats 070-555 38 84

Lördag 16 juli

Fredriksbergsdagen

Kl 11-17

Fredriksberg som samhälle kom till samtidigt som Järnbruken började bygga smedjor vid Säfssjöns utlopp omkring år 1730. Samtidigt började även smedjor byggas någon kilometer längre ned efter Liälven. Den bebyggelse som då kom till bildade till en början två byar, som fick namnen Fredriksberg och Annefors. De kom så småningom att växa ihop och namnet Annefors försvann.

Någon tätare bebyggelse kom inte heller till under brukstiden utan bara några smedstorp och bostäder för smidespersonal. De flesta bodde i torp runt om bruket. Först runt år 1900, när järnepoken var över och ersatt av massaindustrin, växte bebyggelsen i allt snabbare takt. Arbetarbostäder byggdes åt de som kom från grannbyarna och så småningom kom egna hemsbyggnationerna igång. På 1950-talet byggdes Granliden och Parkliden. Brukshandeln hade funnits länge, Konsum etablerades på 1920-talet och en mängd mindre affärer kom till efter hand. Numera finns "Konsum" kvar av de fem livsmedelsaffärerna.

1972 upphörde massaindustrin. Säfsen Resort och Landstingets tvätteri, tillsammans med Ludvika kommun, är idag de största arbetsgivarna i bygd.

Program

Kl 11 Tyfors krutfabrik

Guidad rundvandring. Entré 20 kr.
Kaffe och korv.

Kl. 12-14 Fisketävlning för barnen. Kom och fiska i Mellansjön. Regnbåge finns i sjön!
Samling vid hembygdsgårdens entré.

Kl 13-16 Säfsnäs Hembygdsgård.

Rökt sik, varmkorv, kaffe, lotteri.
Fotoutställning på logen.

Hoppborg.

Underhållning av Zandex

Kl 15 Uppvisning i Linedance.

Kl 16 Dragning av Säfsenveckans lotteri.

Kl 16.30 Lions Plankrace.

Arrangörer: Säfsnäs Hembygdsförening, Lions, Club, Säfsnäs Fiskevårdsförening, Fredriksbergs MK. Nås Jaktvårdsförening / Svenska Jägarförbundet
Medarrangör: ABF Dala Finnmark Säfsnäs
www.hembygd.se/safsnas

Vill du bli jägare?

Kontakta

Säfsnäs-Nås Jaktvårdsförening

Tel 070-344 76 06

ÖPPET ÅRET RUNT!

Hyttvägen 26, Sunnansjö
Tel. 073-077 55 71

mariasalong1@live.se • mariassalong.se

**KLÄDER - INREDNING-MAT
PRESENTER-FRISÖR-CAFÉ**

**Månd-fred 10-18
lörd 10-14**

